

Orthostatische hypotensie

E Dejaeger

Definitie

- ▶ Bloeddrukdaling bij het rechtstaan van
  - Minstens 20 mmHg systolisch of
  - Minstens 10 mmHg diastolisch of
  - Een systolische bloeddruk van minder dan 90 mmHg

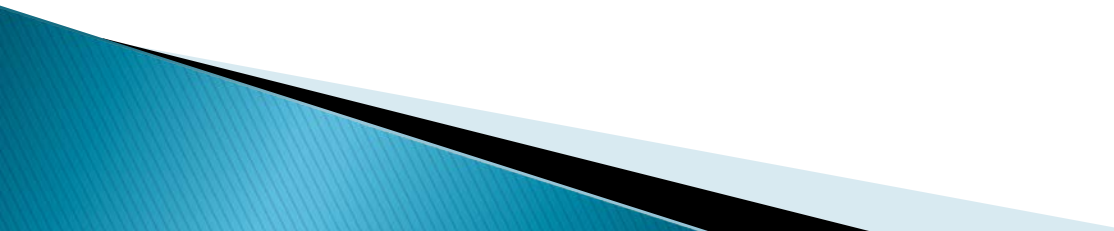
Meting

- ▶ Meeste kans om orthostatische hypotensie te detecteren
  - 's morgens na de nachtrust
  - Na de middagsiesta
  - Hoe vaker men meet hoe meer kans
- ▶ Laattijdige vormen, tot 5' na het rechtekomen
- ▶ Postprandiale hypotensie (bloeddrukval 15 tot 90 ' na de maaltijd)

Etiologie

- ▶ Hypovolemie
  - Diarree en onvoldoende vochtinname
  - Bloedverlies
  - Varices
- ▶ Medicamenteus
  - Antihypertensiva, opiaten, vasodilatatoren
  - Alfa-blokkers
  - Anti Parkinsonmedicatie (dopamine-agonisten)
- ▶ Neurologisch
  - Ziekte van Parkinson
  - Parkinson plus syndromen
  - Diabetes mellitus

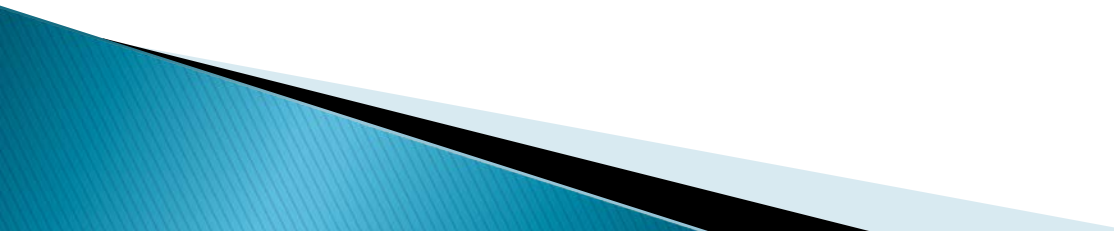
Gevolgen

- ▶ Duizeligheid
  - ▶ (pre)Syncope
  - ▶ Vallen
-

Concrete aanpak

- ▶ Schrappen van uitlokkende medicatie (vaak diuretica, alfa-blokkers, antianginosa en antidepressiva)
- ▶ Verhoogde vochtinname en zoutsupplementen
- ▶ Steunkousen
  - Aan te doen in bed al liggend
  - Juiste maat
  - Voldoende hoog (zeker tot boven de knie en liefst tot aan de taille)
  - Compliantie?

Concrete aanpak

- ▶ Hoogstand van het hoofdeinde van het bed (10 tot 20°)
  - ▶ Op de rand van het bed blijven zitten gedurende 5 minuten
  - ▶ Zich vasthouden aan een stabiel meubelstuk
  - ▶ Bewegen met armen en benen terwijl men op de rand van het bed zit
  - ▶ Vermijden te wandelen bij warm weer
-

Medicamenteuze aanpak

- ▶ Evt poging om bepaalde medicatie te schrappen
- ▶ 9 alfa fluorohydrocortisone (startdosis: 0.1 mg/d, max dosis: 1 mg/d. Op te drijven met 0.1 mg 1x/ week)
  - Bijwerkingen:
    - Hypertensie
    - Hypokaliemie

Medicamenteuze aanpak

- ▶ Midodrine (selectieve alfa 1 adrenerge agonist)
  - Dosis: 2.5 mg tot 10mg driemaal/d
  - Contraindicaties:
    - Ernstig hartfalen
    - Urineretentie
    - Uitgesproken hypertensie
- ▶ Evt in combinatie met 9 alfa fluorohydrocortisone
- ▶ Niet op de markt in België, met een gewoon voorschrift te bestellen via de internationale apotheek, volledig ten laste van de patiënt

Behandeling van postprandiale hypotensie

- ▶ Vermijd copieuze maaltijden
- ▶ Beperk de alcoholinname
- ▶ Beperk de koolhydraten in de maaltijd
- ▶ Vermijd inspanningen en het plots rechtstaan vlak na het eten
- ▶ Drink koffie (caffeïne heeft een gunstig effect in een dosis van 100 tot 250 mg 3x daags, een kop koffie en thee bevat ongeveer 85 respectievelijk 50 mg caffeïne)

Take home messages

- ▶ Eraan denken en trachten te objectiveren
  - ▶ Patiënt sensibiliseren voor het toepassen van de conservatieve maatregelen
  - ▶ Pas in laatste instantie medicatie dewelke goed moet opgevolgd worden
-